

ALLEGATIO FACTI.

Eminentiff. & Reverendiff. Domine.

1 **C**ONSTRUCTIS ope Divi Remacii Tongrensis, sive Leodiensis Episcopi circa annum 650. duobus Monasteriis, *Stabulensi* videlicet in sua Diocesi, *Malmundariensi* verò sub Archidiocesi Colonienfi, iisque à Sigeberto Rege opulenter dotatis, ut ex *Summario num. 1.* Idem Sanctus Antistes utrumque Monasterium, de consensu Metropolitanì Colonienfi, solemnì ritu consecravit, ac Malmundariense Monasterium ita Stabulensi conjunxit & subjecit, ut ab uno, eodemque Abbate, qui Stabuleti resideret, utrumque regeretur sicuti refert *Notger. Episcop. Leodien. in Vita Sancti Remacii*, quem sequitur *Francisc. Laurent. olim Prior Malmundarien. in suis Chronicis*, ac etiam testatur *Joan. Mabillon Ord. S. Bened. Congreg. S. Mauri tomo primolib. 3. pag. 403.* Et hæc duo Monasteria, licet materialiter distincta, re tamen vera à foundationis exordio ad hæc usque tempora unicam semper constituere Abbatiam nominatam Stabulensem, unicumque Abbatiale Capitulum, & in Stabulensi Cœnobio Abbatibus pro tempore suam semper fecerunt residentiam, & sub unica Abbatis Stabulensis denominatione Regimen utriusque Monasterii habuerunt, & in ea qualitate inter S. R. I. Principes fuerunt semper adscripti.

2 Et quamvis ab ipsa foundatione Monasterium Malmundariense natum esset filiale, & subjectum Monasterio Stabulensi tanquam principali, anhelantes tamen illius Monachi à tali subjectione se eximere, pluries dismembrationem eorum Monasterii ab altero Stabulensi tentarunt; Primò quidem circa annum 980. Regnante Otthone Imperatore, qui ideò ad instantiam Raginerii tunc Abbatis, & de voto plurium Episcoporum, qui ad Synodum convenerant, Monasterium Malmundariense alteri Stabulensi, tanquam *ejus Superiori* reunit, ut ex ejusdem Imperatoris diplomate *dislo Summario nu. 1. litt. A.* cui non acquiescentes Monachi Malmundarienses, ægrèque nimis ferentes unionem eorum subjectivam; dismembrationem rursus tentarunt circa annum 1080. occasione quâ Henricus Tertius Imperator tunc sub tutela Archiepiscopi Colonienfi in ætate pupillari constitutus erat, eamque obtinuerunt, & proprium Abbatem sibi assumpserunt eo sub pretextu, quod sicuti eorum Monasterium situm erat in Diocesi Colonienfi, non poterat ideò subjectum esse, & dependere à Monasterio Stabulensi alterius Diocesis; verùm quinquennio post idem Imperator adultus factus, agnita injustitia dictæ separationis, quam ipse Divus Remacius pluribus, planèque evidentibus miraculis improbaverat, altero suo Imperiali diplomate anno 1089. illam revocavit, & superioritatem restituit Monasterio Stabulensi in alterum Malmundariense, *Summario num. 2.* Quod factum confirmatum fuit ab Henrico IV. filio, & successore in Imperio de anno 1110. ut ex *Summario num. 2. litt. B.* ubi quomodo Malmundarium à Stabulensi Monasterio fuerit segregatum, & Auctoritate Cæsarea justè restitutum plenè narratur.

3 Hujus rei eventus, ultra relationem, quam de eo facit Lambertus Schafnaburgensis celeberrimus Chronographus in Historia Germanica in relatione anni 1071. perpetuum, & superlativum testimonium præbet Sancta Romana Ecclesia, quæ in *Lectio. 3. Nocturni Festi dicti Sancti Remacii*, quod celebratur die 3. Septembris, sequentia refert ibi. *Innumera sunt, quibus effulsis Miracula, porro hoc prorsus memorabile est, quod cum Imperator Henricus Tertius Malmundarium à Stabulo (quod simul eo usque juxta Beati Remacii voluntatem, & exemplum sub unâ Regulâ, sub unicoque regerantur Abbate) detraxisset, atque*

A primo §. usque ad §. 14. Statu & Privilegia Monasterij Stabuleni. recensentur.

Monachis contra reclamantibus Archiepiscopo Colonien. illud dedisset, nec ipsum prece, vel ratione ullâ ABLATUM recuperare possent, tandem Sancti hujus sui Patroni Reliquias Leodium ubi tunc Imperator erat, deferunt, & eis coram ipso depositis per tanti Patris merita constantissimè ABLATUM reposcunt; Imperator turbatus, iras vindictamque meditatur; At repentinis, tantisque illic patratorum miraculorum prodigiis ita percussus est, ut non solum ABLATA restituerit, sed etiam Regia dona adjecerit.

4 Et quia principale fundamentum dismembrationis constituebatur in diversitate Diocesum, & ex eo quod Malmundariense Monasterium esset sub Diocesi Colonien. cujus Archiepiscopi præjudicium ex illa subjectione considerari poterat; Hinc reassumptâ quæstione super dictâ dismembratione, remissa fuit Decisioni ipsiusmet Archiepiscopi Colon. qui diu re maturè discussâ, usâ foundatione, cæterisque Privilegiis & documentis, tandem anno 1128. suâ diffinitivâ sententiâ, seu rescripto in perpetuum valituro sancivit, ibi. *His ita se habentibus perspicuum est, quod Ecclesia Stabulensis PRINCIPATUM OBTINEAT Malmundarium verò subjectionem ei, & obedientiam debeat; Nos verò, ut jam dictum est, omnem materiam dissensionis, & scandali secundum tenorem veritatis, & rationis à prædictis locis auferre cupientes, constituimus, & præsentis privilegio in perpetuum firmavimus, ut utrique loco unus semper præficiatur Abbas, ut in prædictis Privilegiis habetur, & ut Malmundarienses eo subjectionis jure Stabulensi Ecclesie obediant, quo jure omnes Cella, vel Præpositura suis Cænobis subesse videntur. - cum aliis declarationibus superioritatem, & respectivè subjectionem semper magis comprobantibus latius relatis in Summario num. 3.*

5 Præfatumque decretum confirmatum fuit in anno 1240. ab Arnaldo Archiepiscopo Colonien. Successore, Summario num. 4. Idemque fuit demandatum, & stabilitum à Lothario III Imperatore, Summario num. 5. ac etiam à Conrado II. pariter Imperatore, Summario num. 6. Et insuper à Carolo Quinto, qui omnia præcedentia Imperialia Privilegia confirmavit, Summario nu. 7. Et in firmiorem prædictorum comprobationem accesserunt Pontificia Indulgentia nempe sa: mem: Leonis Noni, à quo omnia Privilegia Imperatorum, & aliorum Præsulum fuerunt confirmata, Summario nu. 8. Et magis præcisè Celestinus Secundus mediante Bulla Consistoriali subscripta etiam ab omnibus Sanctæ Romanæ Ecclesie Cardinalibus, in qua sic habetur. *Malmundarium, quod sicuti ab initio foundationis sue dignoscitur, semper subditum sit Stabulensi loco, quemadmodum Cella Monasterio; Monachi verò ipsius loci Stabulaus professionem faciant, & ubi Abbas providerit, benedicantur, & ordinentur, - ut ex dictâ Bulla Summario num. 9. cujus etiam tenoris sunt tres aliæ Bullæ pariter Consistoriales Lucii Secundi, Eugenii Tertii, & Adriani Quarti, Summario nu. 10. 11. & 12.*

6 Abinde citrà, pluriumque sæculorum spatio Monasterium Stabulense pacificè semper usque ad præsens exercuit ejus superioritatem in filiali, & subiecto Monasterio Malmundariensi non solum in recipiendis per Abbatem, seu Priorem Stabulensem professionibus Novitiorum Malmundariensium in propria Stabulensi Ecclesia, sed etiam in convocandis Capitulis, Summario nu. 13. nec non etiam in concedendo litteras dimissoriales Religiosis Monasterii Malmundariensis, Summario nu. 14. ac in aliis actibus superioritatis in Summario nu. 15. & litt. A. Adèò ut ipsi etiam Monachi Malmundarienses talem veritatem facti fuerint in actibus positivis, ut in specie videre est ex supplici libello pro eorum parte porrecto Consilio Luxemburgensi, Summario nu. 16. ibi. *Il Convento di Malmidy &c. il quale è Priorato dependente dalla detta Abbazia di Stabulo, non possiede un sol piededi terra &c.* - Et possent id hoc adduci innumeri actus pacificum exercitium dictæ superioritatis demonstrantes.

7 His præmissis circà statum, & jus nostri Monasterii Stabulensis, necesse quoque

quoque est E. E. P. P. hujus controversiæ causam, & originem referre. Malmundarienses quippè, qui originariam eorum subjectionem ægre semper passi sunt, rursus à jurisdictione, & superioritate nostri Monasterii sese subtrahere volentes, eam jurisdictionem & superioritatem, quæ etiam regularia instituta & disciplinam monasticam concernit, Abbati Commendatario tribuere satage-
runt, & sumpta occasione quod de anno 1713. duo aderant in eorum Monasterio Novitii, qui professionem regularem emittere debebant, vice eisdem Novitios mittendi ad Reverendissimum Priorem Principalem, tanquam superiorem regularem, prout inconcusse fuit semper observatum, curavit Rever. Prior Malmundariensis extorquere à Serenissimo Principe Lotharingiæ Commendatario Antecessore specialem delegationem in sui personam, quæ ei tribuebatur facultas Professionem dictorum suorum Novitiorum in Stabulensi Ecclesia recipiendi, ut ex litteris datis in *Summario num. 17.*

8 Noluic, ut par erat, Reverendissimus Prior Principalis permittere, ut alter in sua Stabulensi Ecclesia Actum adeò substantialem Regularis Jurisdictionis ad ipsum privative spectantis exerceret, nec pati præjudicalem adeò innovationem; Et propterea dictus Rev. Prior Malmundariensis professionem dictorum Novitiorum recepit in sua Ecclesia, & postea iterum recursum habuit ad prædictum Sereniss. Commendatarium, à quo sub prætextu inobedientiæ ex nostra parte, extorsit confirmationem dictarum Professionum receptorum in Ecclesia Malmundariensi, ut ex aliis litteris *Summario nu. 18.*; Verùm reclamante nostro Priore Stabulensi, & remonstrata dicto Sereniss. Commendatario insubsistentia fundamenti, sub quo Malmundarienses dictam delegationem procuraverant, non dubitavit dictus justissimus Administrator, recognitis juribus nostri Monasterii, illius superioritate, & Reverendiss. Prioris jurisdictione primas suas litteras Delegationis, nec non posteriores confirmatorias revocare, declarando se earum occasione fuisse deceptum, & expressè præcipiendo, ut dicti Novitii legitimam professionem iterum emitterent in manibus nostri Prioris Stabulensis, *Summario num. 19.*

9 Et quia interim pro hac parte expeditum fuerat coram Reverendiss. Nuncio Colonienfi Monitorium super manutentione in quasi possessione recipiendi professiones etiam Novitiorum Malmundariensium, prosequuta dicta Causa in possessorio, post longam disputationem expedita fuit, ut par erat, favore Reverendiss. Prioris Stabulensis, cum decreto manutentionis, ut supra petita, & præcepto dictis Novitiis, ut reassumpto habitu Novitiatu, professionem iterum emitterent in ejus manibus, & in Ecclesia Stabulensi, ut ex *Summario num. 20.*; sed cum Malmundarienses postea assumpserint in eodem Tribunali Nunciaturæ Colonienfis judicium petitorium, prævidentes inevitabilem succumbentiam, quo ad eorum subjectionem nostro Monasterio, & Priori Stabulensi ex supra expositis, licet tunc non deductis, ad illam indirectè declinandam, sumpta occasione quod per mortem dicti Sereniss. Commendatarii à Lotharingia, postulatus fuerat in novum Abbatem Commendatarium Celsissim. Episcopus Tornacensis, illi exposuerunt, quod plenaria jurisdictio, ipsa etiam quæ Regularia Instituta concernit, ad eum spectabat, quodque tenebatur ex debito proprii muneris defendere jura Abbatiae sibi commendatæ.

10 Unde evenit, quod dictus Celsissimus Præsul inhærendo instantiæ Malmundariensium, prius institit in Tribunali Nunciaturæ pro sollicita Causæ expeditione in Petitorio, ut ex *Summario num. 21.*, & quamvis pro parte Prioris & Monasterii Stabulensis oppositum fuerit, quod de Petitorio agi non poterat non terminato, & absoluto Possessorio, nihilominus placuit Domino Auditori Nunciaturæ in Causa super petitorio prorsus indigesta, & indefensa definitive pronunciare, non licere Domino Priori Stabulensi recipere professiones jure proprio, sed delegato ab Abbate Commendatario, *Summario num. 22.* à qua injustissima sententia appellatum fuit pro hac parte ad Sacram Rotam, ubi modò

pendet *Causa* appellationis, transportato jam ad *Curiam* Processu, *Sum. nu. 23.*
 11 At dum probamus dictæ *Causæ* prosecutionem in *Sacra Rota* cum *Monasterio Malmundariensi* nostro *Competitore*, præfatus *Celsissimus Commendatarius* porrexit supplicem libellum *Sanctissimo*, in quo exposuit, quod ex impulsu suæ conscientiæ crederet se obligatum sustinere jura dictæ *Abbatæ* ratione universalis jurisdictionis super utroque *Monasterio*; & ideò supplicabat, quatenus *Sanctitas* sua dignaretur declarare, an, & quomodo talis jurisdictioni competebat sine ullo strepitu judicii, ut ex dicto *Memoriali* in necessarius dato, *Summ. num. 24.*, quo successivè remisso ad hanc *Sacram Congregationem*, fuit (nobis tamen penitus inscius) remissum pro informatione *Reverendiss. Nuncio* *Colonien.* qui cum utrumque *Monasterium* ad deducenda jura sua requisiverit, pro parte *Reverendiss. Prioris Stabulensis* responsum fuit, quod coram ipso comparere in hac causa nec poterat, neque tenebatur, ob latam priùs ab eo contrariam sententiam, ut ipse *Reverendiss. Nuncius* benigna iniquitate restatus fuit in relatione ad hanc *Sacram Congregationem*, subdens, quod justè recusabatur in eadem *Causa*, *Summario num. 25. & litt. A.*

12 Alter verò *Prior Malmundariensis* tali intimationi juxta ejus vorum emanatæ respondit, quod non intendebat se opponere; Unde pluribus illegalibus documentis cumulatis per *Dominum Auditorem Nunciaturæ* ad defensionem proprii judicati, omnia cum relatione *Reverendiss. Nuncii* remissa fuerunt ad hanc *Sacram Congregationem*, ut habetur ex volaminosâ *Positione* apud *Em. Dominum meum Ponentem*; & successivè promotâ pro hac parte instantia coram *R. P. D. Auditore Sanctissimi* pro remissione hujus *Causæ* ad *Sacram Rotam* propter inevitabilem connexitatem cum altera *Causa* in *d. Tribunali* jam contestata, obtinuimus primo loco declarari omnia spectare ad *Rotam*, *Summ. nu. 26.*; Cum tamen postea insinuatum fuerit pro parte *Celsif. Commendatarii*, quod ipse non intendebat super tali jurisdictione litem formalem assumere, sed solum habere oraculum *Sanctæ Sedis* super illius competentia pro quiete propriæ conscientiæ, reservando quæcumque jura *Monasteriis Collitigantibus* super prosecutione litium inter ea pendentium, dictus *R. P. D. Auditor Sanctissimi* *Causas* divisit, & istam super prætenso jurisdictione universalis respectu *Celsissimi Commendatarii* remisit ad hanc *Sacram Congregationem*, firmis aliisq; remanentibus in *Sacra Rota*, *Summario num. 27.*

13 Deputato igitur *Em. Domino meo Ponente*, & subscriptis ad instantiam *Partis adversæ* dubiis supra positis; Nos expressè protestati fuimus (ut dictus *Emin. Ponens* testari dignabitur) quod pro illorum disputatione admitti non poterant, neque debebant jura exadverso exhibita coram *Rm. Nuncio*, & ab eo transmissa, tanquam informia & illegalia, ac exhibita coram *Judice recusato* Nobis inauditis; minùsq; relatio ejusdem *Rm. Nuncii*, tanquam justissimè recusati, ut ipsemet advertit in sua relatione, esset attendenda, & consequenter, quod in *Causa* tam gravi necessarium erat delegare alium in *Partibus* non suspectum pro habenda informatione, & facienda legali, & formali *Extractione Jurium* hinc inde necessariorum, quatenus exadverso prætenso *Jurisdictione* circa *Disciplinam Regularem in ass. Consuetudine, seu præscriptione fundari prætenderetur*; Sed quia exadverso replicatum fuit, quod etiam de jure talis *Jurisdictione* competebat, placuit *Em. Domino meo Ponenti* destinare *Causæ* propositionem in *Sacra Congregatione*, ad effectum videndi quid juris, & quoad assertam *Consuetudinem*, an probationes adductæ sufficiant, vel sit locus subdelegationi petitiæ pro legali *Extractione*, & compulsatione *Documentorum* hinc inde, quatenus ad tale punctum quæstio reduceretur; Unde in his circumstantiis assumendo disputationem supradictorum dubiorum.

In hoc & seq.
 §. Super primo
 dubio non im
 pugnatur ju-

14 Quod primum, parum erit immorandum, quia nostrum *Monasterium Sca-*
bulense, ejusq; *Prior* non intendit impugnare, nec controversere *Celsif. Abbati*
Commendatario jurisdictionem, tam in *spiritualibus*, quam in *temporalibus*,
 quæ ei de jure spectat in *Ecclésiis Abbatæ commendatæ*, ejusq; *subditis*, quæ-

que aliis similibus Commendatariis competere solet, & respectivè ab illis exercetur, ut de eorum Jurisdictione, & in quo consistat, & ad quæ extendatur, plenè refert *Card. de Luc. in Miscellan. Ecclesiast. disc. 54. sub nu. 26. Fagnan. in lib. 3. Cap. in Ecclesiis de Capell. Monachor. sub nu. 22. ubi loquitur de similibus Abbatibus Commendatis Farfensi, Sublacensi, Gripræ Ferratæ, Fossanovæ, & aliis, in quibus Abbates Commendatarii ut plurimum S. R. E. Cardinales habent quidem Jurisdictionem, etiam quasi Episcopalem, tam in spiritualibus, quàm in temporalibus restrictam tamen ad ea, quæ concernunt Ecclesias ab Abbatia dependentes, Cultum Divinum, & servitium Ecclesiarum, aliâque respicientia Subditos Abbatiae subjectos Abbati Commendatario in temporalibus & spiritualibus, ut advertit *Card. de Luc. & Fagna. in locis supra allegatis, & plenè discussa materia decisum fuit in Nullus seu Clareval. Visitationis 25. Junii 1706., & 21. Martii 1707. cor. bon. mem. Kaunitz. per tot. in quibus decisionibus examinatur importantia verborum in Spiritualibus, & temporalibus, & firmatur ea non se extendere ad ea, quæ respiciunt Disciplinam regularem**

15 Et in his terminis considerandæ sunt Bullæ Pontificiæ juxta solitam Formulam expeditæ, tam pro antecessoribus, quam pro moderno Celsis. Commendatario, in quibus conceditur Jurisdictio in Spiritualibus, & temporalibus, ut ex *Summ. nu. 28. & litt. A. B. C. D.*, sub quarum identico tenore similes Bullæ expediuntur pro Commendis Farfensi, Gripræ Ferratæ, aliisq; etiam ultrà Montes, quarum aliqua ad effectum recognoscendi identicam earum formulam, dantur in *Summ. nu. 29. litt. A. B. & C.* Cumque omnes alii Commendatarii qui easdem prorsus habent facultates in Spiritualibus, & temporalibus, ac Celsis. Episcopus Tornacensis, Jurisdictionem circa regularia Instituta haud unquam exercuerint, nec præendant, sed eam tantum, quæ Cultum Divinum in Ecclesiis Commendatis, Subditos Abbatiarum, & alia supra exposita respicit, istam nequidem Jurisdictionem unquam impugnavit, neque controvertere intendit nostrum Monasterium Stabulense, ejusque Prior, immò consentimus, ut circa hoc primum dubium rescribatur *affirmativè quoad jurisdictionem solitam competere Commendatariis.*

16 Progrediendo ad secundum Dubium, in quo stat *Cardo controversiæ - An scilicet competat Commendatario Jurisdictio in Monachos quoad Instituta Regularia, & circa regimen, & gubernium Monasticum, negativè profectò, rescribendum venit; quia sicut Episcopus talem Jurisdictionem non habet, licet in provisione Ecclesiæ plenaria Jurisdictio in spiritualibus & temporalibus ei committatur, ut per *Text. in cap. 1. Nè Sede vacante, & cap. Nullus de elect. in 6. versic. Et Episcopus, Frances de Eccles. Cathedral. cap. 81. nu. 17. Rot. coram Cocem. dec. 1007. nu. 18. & sequen.* Ità nec minus illam habere valet Abbas Commendatarius, qui tanquam Sæculari in corrigendo Monachos, & in aliis similibus actibus concernentibus Disciplinam Regularem non debet se immiscere, resistente ipsa Lege Evangelica, ut ponderat *Card. de Luc. de Regularib. disc. 74. sub nu. 4. & in Miscellan. Ecclesiastic. disc. 54. num. 27. Idemque determinavit Sacrum Concilium Tridentinum in sess. 25. cap. 20. de Regularib. & materia latè discussa, concludit *Lexana tom. 4. consult. 57. nu. 2. cum pluribus seq. & nu. 27. Prout etiam Statutum est in Concilio Matisconen. Can. 9. - Ibi Non propter pravorum nequitiam Ordo Religionis & loca sacratissima quibus licitum non est, committantur, quia ut Sancti Patres dicunt, non debet esse in Regimine communis ratio, quorum est diversa professio - & intrâ sub Excommunicationis poenâ prohibetur Religiosis, ne Commendatarios in Superiorem Regularem agnoscant ibi. - Qui autem de Monachis per talem manum, obedientiam susceperit regularem gravioris culpa vindicta puniatur; Quod si postmodum quisquam illorum præsumpserit, Iudicio Spiritus Sancti decreta Auctoritate Anathematizetur.***

17 Et hæc fuit semper inconcussa opinio hujus Sacræ Congregationis, ut declaravit, & sancivit in decreto emanato per viam legis universalis ad instantiam Ordinis Cisterciensis, quod refert *Nicol. in floscul. sub verbo Commendatarius sub num. 2. ibi - Sacra Congregatio etc. inherendo Privilegiis Summorum Pontificum Ordini Cisterciensium concessis, ac decreto Sacri Concilii Tridentini sess. 25. cap. 20., nec non resolutionibus*

Jurisdictio solita competere Commendatariis.

Discutitur secundum Dubium, & probatur Jurisdictionem Commendatarii non extendere ea, quæ concernunt Disciplinam Regularem.

nibus aliis de super factis, habito etiam verbo cum Sanctissimo declarat, decernit, & statuit non licere Commendatariis, Priores, Supplices, aut Officiales Claustrales instituere, vel destituere, visitare Monachos, eosdemque corrigere, multoque minus ad professionem admittere, nec facultates eisdem in litteris concessas tollere, vel limitare, nec etiam quemquam propter delictum ejicere; sed quotiescumque Monachi quid commiserint, quod animadversione dignum sit, id quamprimum Priori Claustrali, vel Commissario significant, qui correctionem juxta Ordinis Statuta faciat &c. Ideoque injungendum Nunciis & postolicis &c.

18 Et quod non solum supradictum decretum emanatum ad instantiam Cisterciensium, sed etiam Bullae Innocentii X. & Gregorii XIII. faciant in hac materia regulam generalem servandam, quoad omnes Commendatarios etiam aliarum Congregationum firmat in puncto Fagnan, in lib. 1. Decretal. cap. Edoceri de rescript. sub num. 2. ubi refert dictam Bullam Gregorianam, & subjungit, ibi. Et quamvis Bulla loquatur tantum de Monasterio Ordinis Cisterciensis, tamen conveniens est, ut servetur etiam in aliis Ordinibus Monachorum, ratio est, quia cum Commendatarii sint Clerici Seculares, non decet, ut sint cum Regularibus commixti, & sub nu. 4. promovendo quaestionem in abstracto - An Commendatarii Monasteriorum possint se immiscere in his quae concernunt Regularia Instituta, talem generalem quaestionem negativè, resolvit cum Bulla Innocentiana per extensum relata, & per viam legis adducta, ibi. solutio patet ex litteris in forma Brevis Innocentii Decimi, cujus tenor talis est, videlicet &c. idemque firmat Panimol, decis. 80. num. 18.

19 Et de facto talis est inconcussa observantia per totum Orbem Ecclesiasticum, & ita practicum est ab omnibus Comendatariis post dd. Bullas, & declarationem hujus Sacrae Congregationis, ut est notorium, & testatur Lexana dict. consultat. 37. nu. 20. ibi. Rem totam evincit communis praxis totius Ecclesiae per Orbem diffusa, quae est, quod ipsi Commendatarii non se intromittant in his, quae concernunt regularem observantiam Monachorum &c. - Et ita practicum est ab Eminentiss. Commendatariis Farsen., Clarevallen. Sublacen. Fossenovae, & aliis pluribus, ut est notorium, & advertunt Lexana loco sup. riuus allegato, Card. de Luc. d. disc. 54. sub num. 26 in Miscellan. Eccles. Fagnan. in d. cap. in Ecclesiis in lib. 3. de Capell. Monach. sub num. 22. & ita quoque decisum fuit per Sacram Rotam in Nullius, seu Clarevallen. Visitationis 25. Junii 1706. s. Neque pro effugienda, & 21. Martii 1707. s. Nec servavimus cum seq. & coram bon. mem. Kaunitz.

Referuntur
empla, &
is judicate
mirâ Com-
endatarios
ram postu-
tos.

20 Quam communem observantiam ultra auctoritates supra allegatas comprobamus pluribus aliis superlativis documentis, nempe ex attestazione Reverendiss. P. Procuratoris Generalis Congregationis Sancti Mauri Ordinis Sancti Benedicti, ejusque socii testantium, quod omnes Commendatarii in Abbatibus eorum Congregationis nunquam se immiscuerunt in concernentibus gubernium Monasticum, quodque totalis Jurisdictio, quoad gubernium Monasticum semper fuit exercita à PRIORIBUS CLAUSTRALIBUS in Monasteriis Commendatis, Summ. nu. 30. & simile testimonium facit Reverendiss. Abbas Corbensis in Germania, quamvis ab illius Monasterio, & Capitulo Commendatarii postulentur, Summario num. 31.

21 Quinimò exemplo Bullae Innocentianae, & Decreti generalis hujus Sacrae Congregationis, ita etiam judicatum fuit in Tribunalibus forensibus, nempe in Gallia contra clar. mem. Cardinalem d'Estrées Commendatarium in Monasterio d'Anchin in Flandria Ordinis Sancti Benedicti, ubi fuit judicatum Jurisdictionem, quoad disciplinam regularem, spectare ad Priorem Claustralem dicti Monasterii, non autem ad Abbatem Commendatarium, licet Cardinalem, Summar. num. 32. Idemque decisum fuit contra Episcopum Namurcen. Abbatem Commendatarium Monasterii S. Gerardi Ordinis S. Benedicti, Summ. nu. 33. & sic pariter reiteratè decisum fuit in famigerata lite cum clar. mem. Cardinali de Bouillon Commendatario Abbatiae Cluniacensis in Gallia, Summ. nu. 34. Qui Abbas Cluniacensis postulatur à Monachis, & Capitulo eo modo, quo postulatus fuit noster Celsissimus Commendatarius, ut ex Bulla Confirmationis, Summario num. 35.

22 Et in puncto casus nostri, quod Abbates Commendatarii hujus Abbatiae Strabulen.

bulen. non habeantur tanquam Abbates Regulares, resultat sufficiens declaratio ex Bulla san: mem: Pauli IV. *Summ. nu. 36*, in qua Abbati tunc regulari deputatus fuit Coadjutor Dominus Comes Christophorus à Mandericheit illius Nepos, cum expressione, quod iste habitum regularem suscipere vellet, & in qua Summus Pontifex distinctè procedendo, eidem Domino Comiti Abbatiam concessit in Commendam quamdiu in statu sæculari viveret, cum verò habitum Regularem suscepisset, eam dedit ei in titulum per hæc verba, in primo casu - *Commendamus*, & in secundo casu - *in Abbatem præficimus*; eademq; differentia resultat ex solita formula Bullæ Confirmatoris electionis Abbatis Regularis, *Summ. nu. 37*. in qua leguntur eadem verba - *præficimus, providemus*, quæ demonstrant superioritatem in Monachos, quam certè non secumfert verbum *Commendamus*, - quod importat simplicem defensionem, ut suadet ipsa discretiva loquutio, & advertunt *Menoch. conf. 259. nu. 69. & 70. Rot. coram Priol. decis. 176. nu. 18. & decis. 304. nu. 12. parte 19. recent.*

23 Firmiter itaque stabilita Regula, quæ Nobis assistit in exclusionem Jurisdictionis Celsis. Commendatarii in concernentibus regularem disciplinam; convenit modò examinare ea; quæ ex adverso adduci solent pro limitanda dicta regula generali in concreto hujus casus nostri, quæ ad tria fundamenta reducuntur; *Primum* scilicet, quod non agatur de simplici Commendatario, sed de Abbate postulato, qui ideò haberi debeat, tanquam Abbas Regularis. *Secundum*; quod nostrum Monasterium sit de illis, quæ vivunt jure singulari, sine proprio Abbate Regulari, independentè à quocumque corpore, seu Congregatione Monastica, se habente per modum Republicæ, seu Universitatis, quo in casu Abbas Commendatarius loco Abbatis Regularis in omnibus haberi debeat juxta distinctionem laudatam à *Card. de Luc. in Miscellan. Eccles. disc. 54. nu. 28 & 29*; *Et tertium*, quod Abbates Commendatarii Antecessores in his Monasteriis Abbatie Stabulensis præscripserint ex longa consuetudine, & observantia Jurisdictionem etiam circa Monasticum gubernium, & regularia Instituta; Quæ quidem contraria fundamenta nullam habent subsistentiam; nec in minimo attendi possunt pro limitatione Regulæ generalis superius firmatæ.

24 Et sane quoad *primum*, nil prorsus facit postulatio, quæ ad effectum, de quo agitur, in nihilo diversificat Postulatum à Commendatario; In tantum enim proceditur per viam postulationis, in quantum eligi non valet per Regulares Clericos, vel Presbyter, aut Episcopus Sæcularis ad Gubernium Monasticum, ut bene explicat *de Matt. de caus. Consistorialibus impressus post Chokier de Commut. Benefic. sect. 21. nu. 1 & seq.* Cumque postulatio nullum prorsus jus det Postulato, qui non efficitur Sponsus Ecclesiæ, sicuti sit Electus, sed solum præbet aditum recurrendi ad Papam pro habendo illo Monasterio in Commendam, & administrationem; Ideò seposita postulatione, attenditur solum quod fuit à Pontifice concessum, ut prosequitur de *Matt. de caus. Consistorial. d. sect. 21. nu. 5. 7. & seq. & ex cap. 1. de postulat. Prælat. in 6. firmant Passerin. de elect. cap. 24. nu. 72. Card. de Luc. de Regul. disc. 13. n. 9. cum concor.*

25 Cum ergò Celsissimus Adversarius, narratâ Pontifici ejus postulatione solum obtinuerit sibi concedi dicta Monasteria in Commendam, & administrationem, eo prorsus modo, quo conceduntur aliis Commendatariis, & expedit Bullam cum solita formula; & clausulis consuetis, & cum eisdem facultatibus dari solitis aliis Commendatariis, ut supplico recognosci ex ejus literis datis in *Summ. nu. 28. lit. D.* & aliis Bullis cæterarum Commendarum datis in *Summ. nu. 29.*, certum inde fit quod ipse, ratione Postulationis nil valet prætere; Tum quia postulatio nullum penitus in re, aut ad rem jus tribuit; Tum etiam quia solum attendi debet, quod fuit à Papa concessum, & sic sola & simplex Commenda, juxta bene firmata per *Matt. Passerin. & de Luc. locis superius allegatis in §. antecedenti*; & ita indistinctè prædicatur etiam quoad Abbates Commendatarios postulatos ut cum exemplis iudicatis demonstravimus supra in *num. 31. 32. 33. 34. & 35.* & præsertim quoad Eminentiss. Cardinalem Bullionum Abbatem postulatum Cluniacensem; Et in contrarium adduci nequit exemplum, ex quo constare possit, quod ex postulatione tribuatur

Respondet
contrarius
Obj. cæus

huatur Abbati postulato Jurisdictione, quoad Gubernium Monasticum.

26 Nullaque vis fieri potest in illis verbis, quæ leguntur in Bulla Commendæ Celsissimi Adversarii, quod scilicet ipse valeat disponere de fructibus eo modo, quo disponebat Abbas Regularis: Item quod ei committatur Cura, Regimen, & Administratio tam in Spiritualibus, quam in Temporalibus; Et tandem quod Conventibus, seu Monasteriis præcipiatur, ut debeant ei obedientiam, & reverentiam præstare: Sufficeret quidem pro remotione objecti generalis responsio, quod supradicta omnia leguntur quoque identicis verbis transcripta in Bullis aliarum Commendarum datis in *Summar. dicto nu. 29.* Et tamen alii Commendatarii præsentem ex adverso Jurisdictionem sibi non attribuunt, ulterius illa intelligi debent congrua congruis referendo, dispositio quippe fructuum respicit illos destinatos pro mensa Abbatiali separatos ab aliis mensæ Conventualis, quam nostra Monasteria habent divisam, ut non controvertitur, & propterea objectum attendi non meretur.

27 Cura, Regimen, & Administratio in temporalibus respicit Subditos Abbatia & gubernium Æconomicum Mensæ Abbatialis possidentis bona & feuda; In Spiritualibus verò concernit Cultum Divinum in Ecclesiis Abbatia Commendatæ, collationem Beneficiorum, & similia, ut demonstravimus in discussione primi dubii §. 14. & seqq. Quibus additur, quod etiam Episcopis datur plenaria Jurisdictione in Temporalibus, & Spiritualibus in tota Diocesi, ut ex formula Bullæ, *Summ. num. 28.* Et tamen illa non se extendit ad Gubernium Regularium existentium in Diocesi, ut firmavimus supra in §. 16.

28 Obedientia verò & reverentia, quam erga Commendatarium exhibere debent Monachi, intelligi debet de illa obedientia, & reverentia, quæ sæculari congruit, & prout sonant verba Commendæ ibi - *Faciant tibi à Conventibus præfatis obedientiam & reverentiam CONGRUENTES exhiberi - Summar. nu. 28.* Non autem de Obedientia debita à Religioso erga superiorem Regularem, ut optimè patet ex diversitate extensionis hujus Clausulæ in Bulla provisionis Abbatis Regularis ibi - *Exhibentes sibi obedientiam & reverentiam debitam, & devotas; ejus salubria monita, & mandata suscipiatis humiliter, & efficaciter adimplere curetis, alioquin sententiam, quam idem Abbas rite tulerit in Rebelles ratam habebimus, & faciemus irrevocabiliter observari - Summa, nu. 37. litt. B.* Sicque objecti solutio patet ex ipsomet tenore Bullarum Commendatarii, & Abbatis Regularis.

29 Eiusdem insubstantialitatis est secundum contrarium fundamentum; Quia nostrum Monasterium non vivit jure singulari, ut ex adverso supponitur, sed habet mensam separatam ab illa Abbatis Commendatarii, ut jam non controvertitur, & habet propriam Superiorem Regularem qualis est Reverendiss. Stabulensis, & est aggregatum Congregationi Bursfeldensi Ordinis S. Benedicti viventi per modum Reipublicæ, & universitatis sub Regularibus Prælati, & Superioribus, ut patet ex aggregatione sequuta de anno 1654. & quidem de consensu tunc Abbatis Commendatarii, *Summ. nu. 39.* & constat etiam ex confessione Celsiss. Adversarii in Bullis Commendæ ab ipso expeditis in principio, ubi Monasteria Stabulen. & Malmundarien qualificantur cum sequentibus verbis ibi - *Ordinis Sancti Benedicti Congregationis Bursfeldensis - ut ex Summario d. num. 28. litt. D.*

30 Quinimò nedum in actu dictæ aggregationis omnes Monachi renovarent professionem juxta Instituta & Constitutiones dictæ Congregationis *Summ. nu. 40.* sed singuli Novitii ante emissam professionem in manibus nostri Prioris Stabulensis promittunt obedientiam Capitulo Annali dictæ Congregationis, ejusque Statuta & Constitutiones observare, *Summ. nu. 41.* & probatur quoque, quod in casu delicti, & correctionis Congregatio Bursfeldensis, ejusque Superiores exercuerunt Jurisdictionem in nostris Monasteriis, ut habetur ex *Summario num. 42.*

31 Inapplicabilis igitur est doctrina *Cardin. de Luc. in disc. 54. in Miscell. Ecclesiæ nu. 28. & 29.* quia ibi loquitur de Monasterio vivente jure singulari sine dependentia ab ulla Congregatione, sine Superiore Regulari, & sine Mensa separata vivente cum quota reddituum Abbatia Commendatæ, ut videre est in dicto *num. 28. & seqq.* Unde

Unde cum nostrum Monasterium non sit de illis, de quibus loquitur *citatus Author*, sed habeat propriam mensam, propriumque Superiorem Regularem, alioq; Superiores majore Congregationis Bursfeldensis, de qua loquitur ipse *Cardin. de Luca eodem disc. 54. sub precedenti nu. 26.* tali casu ipse *Cardin. de Luc.* firmat Commendatarium nullam habere Jurisdictionem in Monachos circa disciplinam regularem ibi - *Et quod magis est* (loquendo de Commendatario) *se non ingerit in iis, que concernunt eorum mores, & disciplinam regularem, dum habent proprium Abbatem, & Superiorem localem, ac etiam alios Superiores Generales, vel Provinciales respectu ejusdem Ordinis, seu Instituti.*

32 Pro ut pariter non applicatur, immò retorquetur quædam resolutio antiqua Sacræ Congregationis Concili de anno 1586, exadverso adduci solita, ubi agendo de dd. Monasteriis particularibus jure singulari viventibus, respondit, *Ius admittendi professionem Novitiorum pertinere ad Commendatarios, si Monasteria non existant sub aliqua Congregatione habente Regulares Superiores.* Et in hoc sensu loquuntur Doctores exadverso pro hac conclusione expensis licet attendi amplius non debeant quoties præcisè ad sedandas contrarias opiniones emanarunt in hac materia Apostolicæ Constitutiones, & illud decretum per viam legis universalis ab hac Sacra Congregatione de anno 1654., quod refert *Nicol. in floscul.* superius allegatus; ita ut hodie, postposita opinione contraria, servanda sit lex supradicta, quod Commendatarii non se ingerant circa disciplinam regularem, & gubernum Monasticum, ut præcisè monet *Fagnan. in lib. 1. Decretal. cap. Edoceri de rescript. sub num. 2. 3. & 4. Panimol. decis. 30. num. 18.*

33 Neque dubitari valet, quia Congregatio Bursfeldensis Ordinis S. Benedicti vivat per modum Reipublicæ cum suis Superioribus Regularibus, quia ultra notorietatem, & ipsam denominationem CONGREGATIONIS hoc testatur *Card. de Luc. de jurisdict. disc. 18. sub nu. 7.* ubi licet asserat, nonnulla Monasteria hujus Ordinis vivere de per se, attamen firmat ibi - *Inter quas præsertim est ista Bursfeldensis in Germania cum ea differentia, quod pleraque ejusdem Instituti Monasteria invicem connectuntur tanquam plura membra unum Corpus, seu unam universitatem constituentia ad instar dicte Congregationis Casinensis.* & ambo Monasteria Stabulen, & Malmundar. fuerunt aggregata ad Congregationem Bursfeldensem, & sic ad corpus, ut ex *Summ. dicto nu. 39.* ultra quod dicta Congregatio fuit incorporata Congregationi S. Justinæ de Padua, ejusq; omnibus Privilegiis gaudet per specialem Bullam san. mem. *Pii II. Summ. num. 43.* sprete prorsus autoritate, quatenus exadverso allegaretur, cujusdam Religiosi *Laurentii à Dripts,* qui tanquam rebellis scripsit contra proprium Institutum Bursfeldense, quia illius liber fuit suppressus, tanquam factus & impressus absque licentia proprii Superioris, contra prohibitionem Constitutionum Ordinis & in præjudicium obedientiæ, & in fomentum rebellionis, ut probatur ex *Summa. num. 44. litt. A.*

34 Hinc nil relevat, quod in nostris Monasteriis non adsit Abbas Regularis, qui illis præsit, quia illius vicem in omnibus repræsentat Reverendiss. Prior Stabulensis, qui est Superior Regularis in utroque Monasterio; Et ideo non eligitur Abbas Regularis durante Commenda, ut fit in Monasteriis perpetuò Commendatis, quia Monachi habent potestatem in quacumque vacatione reducendi Abbatiam Stabulensem ad statum Regularitatis, & eligendi sibi Abbatem Regularem; De cætero autem notum est in jure, quod in Religiosis Domibus Prior canonicè electus per scrutinium, qualis est Reverendiss. Prior Principalis, dicitur primus Superior post Abbatem, & Jurisdictionem omnem exercet in Monachos, qualis competit Abbati, & quidem jure proprio, & absque delegatione in illius defectu, aut absentia, tanquam Locumtenens, seu Vicegerens, aut Vicarius natus.

35 Et sic prædictus Reverendiss. Prior in defectu ad tempus Abbatis Regularis, tanquam caput & legitimus Superior Regularis sui Monasterii, & alterius subjektivè annexi jurisdictionem exercet auctoritate sua ordinaria, ratione proprii officii in Monachos & subditos juxta *Text. in cap. cum ad Monasterium versic. Prior de Stab. Monachor.*

Monach. & docet Lanfranc. in statut. cap. 3. ibi - servata in omnibus reverentia Abbatis Prior, qui & Præpositus in regula nominatur, honorabilior est reliquis ministris Domus Dei plenè Elphiclen. disquisit. Monastic. lib. 3. tract. 3. disquisit. 23. per tot. Gonzal. in 3. lib. Decretal. in cap. Monachi in verbo Priores de stat. Monachor. & Canonic. Regular. sub lit. H. Lotter. de re benef. lib. 1. quest. 17. nu. 31. egregiè Tamburin. de jure Abbas. tom. 2. disp. 1. quest. 4. nu. 5. Pignat. consult. Canonic. tom. 1. consult. 86. nu. 28. & in puncto, quod in hisce Monasteriis Commendatis jurisdictio in Monachos ad exclusionem Commendatarii competat Priori optimè decisum fuit ab hac Sac. Congregatione in decreto generali suprà relato in §. 18. ibi - Non licere Commendatariis Prioribus, Subprioribus, aut Officialibus Claustrales instituire, vel destituere, visitare Monachos, eosdemque corrigere &c. sed quotiescumque Monachi quid commiserint, quod animadversione dignum sit, id quamprimum Priori Claustrali, vel Commissario significant, qui correctionem juxta Ordinis statuta faciat; Ac demum Prior, & Subprior in iisdem Commendatis Monasteriis Officialibus &c. - & de facto in visitationibus Apostolicis factis in nostro Monasterio tota cura quoad Disciplinam Regularem, & Gubernium Monasticum commissa fuit Priori cum facultate sibi eligendi Subpriorem, eumque destituendi, nulla prorsus facta mentione Commendatarii, ut ex particulis Sac. Visitationum Summ. nu. 45. & ita practicatur in Congregatione S. Mauri, ut constat ex Summ. nu. 30. & decisum fuit in præcitata Nullius, seu Clarewallen. jurisditionis 25. Junii 1706. Effugiendo cor, R. P. D. Kaunitz.

*Demonstratur
in subsistentia
præscriptio
in Gubernio
monastici.*

36 Rejctis duobus contrariis fundamentis, quò ad Tertium circa suppositam observantiam & præscriptionem, reassumimus primo loco protestationem reiteratè factam prius in voce coram Eminentiss. Ponente, ac in initio præsentis informationis, quod scilicet in materia ad eò gravi probatio debet esse concludens, & admitti certè non debent ad talem probationem faciendam informia documenta, & illegales scripturæ ex adverso dandæ, & à Monachis Malmundarien. adversarius subministratæ, nec non recollectæ, ac transmissæ à suspecto Tribunali Nunciaturæ ad defensionem contumacialis sententiæ ibidem latæ contra nostrum Monasterium, ut suprà advertimus, & consequenter quando causâ reduceretur ad hoc punctum, necesse utique foret demandare subdelegationem ad effectum faciendi legitimam probationem, mediante legali extractione scripturarum hinc inde, ut de jure fieri debet, juxta Text in cap. fin. de fid. instrum. Rota coram Burin. decis. 644. nu. 2. & 5. & coram Cerr. decis. 769. num. 2. & decis. 239. num. 11. part. 8. recent.

37 Cæterum ex ipsismet informibus scripturis ex adverso adductis excluditur supposita observantia, & præscriptio, quia serè omnes actus Jurisdictionis exercitæ à Commendatariis non excedunt limites illius Jurisdictionis, quæ solita est illis competere, cujus qualitatis sunt Deputationes Vicariorum cum jurisdictione in spiritualibus & temporalibus, quæ respicit Gubernium Abbatie Commendatæ habentis sub se plurima bona & feuda; & in qua adsunt quamplura Beneficia sæcularia ad collationem Abbatis, nec non plures Parochiæ eidem Abbatie unitæ, quò ad quæ & alios similes actus jurisdictionales verificantur deputationes Vicariorum in spiritualibus & temporalibus, ex plenius deductis suprà in §. 15. & seq. Non autem ad exercendam jurisdictionem in Monachos circa disciplinam regularem, quæ semper exercita fuit à nostro Priore Regulari, & de qua nulla habetur mentio in dd. Deputationibus.

38 Quod si aliqui actus irreperierint respicientes Monasticum Gubernium, vel sunt æquivoci, & nihil concludunt, vel gesti fuerunt in Monasterio Malmundar. cujus Monachi ad excutiendum jugum inevitabilis subjectionis respectu nostri Monasterii libentius se submittere maluerunt jurisdictioni Abbatis Commendatarii sed tales actus potius sunt spernendi, & non attendendi in præjudicium nostri Monasterii, & Superioris regularis, qui non debet præjudicatus remanere ex facto Alterius, immò ex facto competitoris & colligantis, l. non debet ff. de regul. jur. Barbos. axim. 3. num. 21. & 22. Rota coram Goccin. decis. 117. num. 3. & decis. 694. num. 5. parte 18. tomo 2. recent.

39 Ponderando etiam præpotentiam Commendatariorum, qui semper fuerunt Magnates, quibus resistere non poterat Prior Stabulensis, nec assumere litem cum Potente, ob unum vel alterum actum, qui potuisset esse præjudicialis, in quibus circumstantiis etiam si concurrerent, & legitimè probarentur aliqui actus gesti à Commendatariis, qui haberent aliquo modo admixtam jurisdictionem quo ad Regularia, nullatenus essent apti inducere præsentam consuetudinem, & præscriptionem aduersus Regulam nobis assistentem, nec reddere capacem Clericum sæcularem exercendi jurisdictionem in Regulares, quam de iure non habet, cuiq; resistunt lex evangelica, Sacri Canones, Sac. Concilium Trident. Constitutiones Apostolicæ Decreto irritanti inunitæ, & resolutiones generales hujus sacre Congregationis, quæ cum semper vigeant, consequenter impediunt quancumque præscriptionem & consuetudinem in contrarium; quia aut tales actus gesti sunt ante dictam declarationem per viam legis emanatam de anno 1654 & fuerunt ab illa abrogati aut post eandem declarationem emanarunt, & tanquàm abusivi in spreum legis sunt rejiciendi, ut ad propositum advertit *Card. de Luc. de Regular. disc. 2. nu. 3. 4. & seq. & generaliter Abb. nu. 11. Bellarmin. nu. 2. in Cap. fin. de consuetud. Mascard. de probat. volum. primo conclus. 424. num. 32. Rot. coram Penna decis. 9. num. 22. & in rec. decis. 524. num. 3. part. 1. & dec. 28. num. 271. part. 3.*

40 Fortius quia actus prædicti sunt pauci, non pacifici, interrupti, & prorsus inepti ad præscribendam legitimam consuetudinem, ex quo in contrarium urgent, necum continua jurisdicção exercita per Priorem Regularem in Monachos circa disciplinam regularem, sed plures actus, & decreta Sacre Visitationis Apostolicæ, & ex quibus resultat, quod omnimoda Jurisdicção quoad monasticum gubernium, & Instituta regularia residebat in Priore, ut ex *Summ. dicto nu. 45.* quoniam ipsi Commendatarii pro tempore non semel retractarunt actus, qui poterant præjudicare Jurisdictioni circa regimen Monasticum Superioris Regularis, ut ex datis in *Summ. num. 46.* & constat etiam ex revocatione delegationis factæ in personam Prioris Malmundar. à clar. mem. Principe Lotharingæ Commendatario Antecessore pro receptione Novitiorum *Summ. dicto nu. 19.* & ulterius urget consensus præstitus ab Abbate Commendatario tempore, quo nostra Monasteria fuerunt incorporata Congregationi Bursfeldensi, ea quidem sub conditione, quod ipse Commendatarius nunquam se ingereret neque interveniret in eorum Capitulis Annalibus, sed solummodo eorum Superior Regularis, *Summario dicto num. 30. litt. B.*

41 Quando namque actus non sunt pacifici, sed interrupti, varii, & contradicti, & nunquam fuerunt in Contradictorio Judicio approbati, remanent prorsus inefficaces ad inducendam validam consuetudinem contra juris resistantiam, & regulam in contrarium, ut plenissimè probant, *Text. in cap. fin. de consuetud. Thomas. decis. March. 240. nu. 13. Rot. coram Ludovis. decis. 162. nu. 9. ibiq; Aiden. nu. 15. & in recent. decis. 112. nu. 5. & in recent. decis. 112. nu. 5. part. 2. cum aliis ibi allegatis.*

42 Nec quidquam prorsus relevat, quod in emissione professionum Novitii quandoque pronunciaverint sequentia verba - *Officiante N. Priore Stabulensi in absentia Reverendissimi Principis Administratoris* - Ex quibus exadverso induci prætenditur, quod R. Prior Stabulensis professionem non admisit jure proprio, sed delegato ab Abbate Commendatario; quia primo loco respondimus, quod cum de delegatione non constet, obiectum cessat in facto, non obstantè, quod nonnulli Priores habuerint deputacionem in Vicarium generalem; tum quia in dd. deputationibus non legitur talis facultas recipiendi professiones, & Commissio Jurisdictionis in temporalibus & Spiritualibus respicit alios actus supra recensitos in §. 15. & seq. & §. 37. Tum etiam quia vel in dd. Professionibus enunciari debuisset Deputatio Commendatarii, vel dicendum est Priorem eas recepisse auctoritate sua ordinaria, non autem delegata, ut in proposito ponderant *Barbos. de offic. & potestat. Episcop. part. 3. allegat. 92. num. 9. Card. de Luca de judic. disc. 3. num. 19. Rosa coram Bich. decis. 79. num. 22.*

43 Verùm animadverti supplicamus, quod prærelata verba nullatenus tangunt substantiam Professionum, & pronunciantur à Novitio professionem emittente,

non autem à Priore Stabulensi illam recipiente, qui aliis verbis non utitur, quam sequentibus - *Ecce Frater charissime, auctoritate Dei, & Ordinis conferimus vobis Confraternitatem in nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti. Amen.* - quæque manifeste denotant Priorem Stabulens. non tanquam delegatum à Commendatario, sed jure proprio nativo, & veluti Superior utriusq; Monasterii in defectu Abbatis regularis Professiones recipere, & Novitios Ordini & Religioni incorporare; inde enim irrepsit error registrandi verba - *in Absentia &c.* quia tempore Abbatum regularium, & iis Absentibus id quoque practicabatur sub his verbis - *in absentia Reverendissimi Abbatis* - ut habetur ex formulis datis in *Summ. nu. 46.* & concessa postmodum Abbatia in Commendam, introductum quoque est inadvertenter quandoque registrare verba - *in absentia Principis Administratoris* - quæ Professionis substantiam minime concernunt, quæque pluries omissa fuerunt, ut patet ex aliis actibus Professionum datis in *Summario num. 48.*

44 Nullatenus igitur ex superius relatis prætendi potest præscriptum jus delegandi facultatem admittendi professiones; Tum quia actus prædicti sunt equivoci, & non important delegationem; Tum quia sunt varii & interrupti, Tum demum quia fuerunt declarati nulli, & inallebiles in præsentis Controversia ab Antecessore Commendatario Principe Lotharingæ, qui revocando delegationem in personam Prioris Malmundarien. pro susceptione Professionis ejus Novitiorum expressè protestatus est id facere in exonerationem conscientie ut ex *Summ. dicto nu. 19.* ita declarando verba - *in Absentia* - non importare facultatem delegandi in persona Commendatarii; qui sanè novissimus actus contrarius seriò gestus, & expressus absorbet, & prosternit omnes illos præcedentes equivocos, & ad alium finem referibiles, eosq; reddit prorsus ineptos ad inducendam legitimam consuetudinem, & præscriptionem ex firmatis per *Rovis. consil. 18. num. 3. volum. primo. Cardinal. de Luca de feu. disc. 53. num. 6. de Franch. decis. 722. num. 12.*

45 Et consequenter refutatis contrariis fundamentis semper resurget nitidissima regula Nobis assistens, quod *Commendatarius nullam habeat jurisdictionem, quo ad disciplinam Regularem, & Monasticum gubernium, & sic ad hoc secundum dubium videtur omnino rescribendum negativè.*

46 Posset itaque omitti disputatio *tertiæ dubii*, quia si *Celsif. noster* Commendatarius ex supradictis non habet Jurisdictionem quo ad Monasticum Gubernium, inutilis est quæstio, an illam possit delegari; Nihilominus, dato etiam casu quod ipse haberet talem Jurisdictionem, quam absolutè negamus, constanter dicimus ipsum non posse eam delegare, & quatenus posset, teneretur, & obligatus esset eam committere Priori Stabulensi.

47 Ex superius namq; firmatis in §. 34. & seq. habetur, quod Prior canonicè electus per scrutinium ad vitam, ut in casu nostro, est secundus immediatus post Abbatem, & dicitur illius Vicarius natus, & vicesgerens, & in ejus absentia, aut defectu exercet eandem Jurisdictionem in Monachos, & quo ad regularem disciplinam, quæ spectat ad Abbatem, & quidem sine ulla particulari delegatione, & ratione proprii Officii, ut per *Tambur. de jure Abbat. tom. 2. disp. 1. part. 4. num. 5. Pig. natell. consuls. canon. tom. 1. consuls. 86. num. 28. cum aliis supra allegatis.*

48 Unde sequitur, quod sicuti existente Abbate regulari, in illius absentia subintrat de jure in Gubernio Monastico, & in regulari Jurisdictione Prior, sine ulla delegatione propter ordinarias facultates ei tributas à lege in ejus Canonica electione ad perpetuum officium Prioris, ut ultrà mox adductos optimè firmat *Pelizar. manual. regular. tract. 4. cap. 4. tit. de obed. n. 117. ibi - Addo, quod sicuti præfati Officialis scilicet Priores, absente Prelato Monasterii succedunt in spiritualem Jurisdictionem illius &c. ita, & succedunt quo ad potestatem præcipiendi in virtute sancte Obedientie &c.* Cum enim tunc temporis sint Superiores Monasterii in Capite, habent totam illam auctoritatem, quam jure ordinario habet Superior Monasterii, & inferius - ad transferendum jus & auctoritatem Prelati in ejus vicesgerentem sufficere absentiam à Conventu, quæ sit ultrà unum diem naturalem - ita in casu, quo Commendatarius subrogaretur loco Abbatis Regularis, non posset

posset certè prætere quoad Monasticum Gubernium majorem Jurisdictionem, quam haberet verus Abbas regularis, & consequenter non posset in absentia talem regularem Jurisdictionem delegare, sed servare tenetur eam à lege datam immediato Superiori Regulari ratione proprii Officii juxta Regulam, quam exornant, *Anchoran. consil. 100. in princip. Decian. consil. 45. num. 14. & seq. lib. 3. Rota coram Coccin. decis. 1445. num. 1. & decis. 123. num. 8. part. 6. rec.*

49 Et de facto, si attendenda foret consuetudo, quæ exadverso præteritur, illa protectò evidentissimè demonstrat, quod Prior Stabulensis pro tempore in admissione Novitiorum ad Professionem tam tempore Abbatis Regularis, quam tempore Commendatarii ad exercendam Jurisdictionem, quæ ei competit ratione officii in absentia Superioris majoris expressit solum talem absentiam absque ulla delegatione, ut *in Summ. num. 47. & 48.* & quod specialius est, cum contigerit quod clar. mem. Comendatarius Antecessor ad suggestionem Prioris Malmundar. semel delegationem fecerit recognita ejus insubsistentia, eam per actum publicum revocavit, ut *in Summ. nu. 17. 18. & 19* Unde etiam ex facto Commendatariorum Antecessorum habetur, quod licet ipsi præterissent habere Jurisdictionem in Monachos, agnoverint non esse in eorum potestate talem Jurisdictionem delegandi in præjudicium officii Reverendiss. Prioris, & consequenter eo magis firmum, & comprobatum remanet nostrum assumptum, ut ad rem ratiocinantur *Parif. cons. 50. n. 19. lib. 4. Lambertin. de jure patr. lib. 1. quest. 2. artic. 4. nu. 22. Rota coram Cels. decis. 7. num. 6. & decis. 441. num. 9. & seqq. part. 18.*

50 Sed quatenus etiam præterderetur Celsiss. Commendatarius posse talem Jurisdictionem delegare, certè quod teneretur talem delegationem facere in personam R. Prioris Stabulen. tanquam immediati Superioris regularis; recurrit enim eadem ratio, quod Prior canonicè electus per scrutinium à Capitulo ad vitam, est primus Superior post Abbatem, & habet ordinariam Jurisdictionem ratione dicti officii in Monachos, & circa Monasticum Gubernium in illius absentia. Unde fit quod Abbas in casu absentia, non valet ei sic auferre Jurisdictionem de jure competentem & ab officio derivantem, illam alteri delegando, idq; postulat juris & rationis ordo & necessitas servandæ gradualis Hierarchiæ, nè aliàs sub fomento delegationis in alterum ex Monachis, membrum efficiatur caput, & subvertatur ordo monasticus in præjudicium & derisionem Prioris legitimi Superioris electi à Capitulo ad Test. *in cap. cum ad Monasterium versic. Prior de stat. Monach. Lanfranc. in cap. 3. Pignatelli consil. canonic. 10. 1. consil. 86. nu. 28. & generaliter Abb. in cap. cum in cunctis 5. inferior num. 10. & seq. de elect. Virvian. de jure patron. parte 2. lib. 2. cap. 9. nu. 6. Rota coram Seraphin. decis. 774. num. 1. & decis. 1270. num. 3.*

51 Et quidem ad exercendam omnimodam Jurisdictionem in omnes subditos, inter quos sine dubio veniunt Monachi Monasterii Malmundar. tanquam ab ipsa erectione subjecti Stabulensi loco, ejusq; Superiori, in cujus manus professionem faciunt, & à quo Religioni incorporantur, cui proinde in re, & in negotiis gravibus subjacere debent, ut plene firmatum fuit supra à §. 1. usque ad 14. cum tot Imperialibus diplomatibus, antiquis sententiis, ac pluribus Constitutionibus Apostolicis, in quibus expressè sancitur ibi *Malmundarium, quod sicut ab initio fundationis sue fuisse dignoscitur, semper substitutum sit Stabulensi loco, quem a modum Cella Monasterio; Monachi verò ipsius loci, Stabulans professionem faciunt &c. & latius Summ. nu. 9. & sequen.*

52 Supplicando reverenter in hoc advertere, quod (ut supra insinuavimus) præsens controversia promota ad insinuationem Malmundariensium, principalem finem habet paulatim sic excutiendi subjectionem illius Monasterii respectu nostri Superioris Stabulen. quia si contingeret declarari, quod Jurisdictio quoad disciplinam regularem spectat ad Commendatarium pro tempore, & quod posset eam ad libitum delegare cuilibet ex Monachis beneviso, actum esset de superioritate nostri Monasterii, quia possent sperare, vel ab uno, vel ab altero ex Commendatariis pro tempore delegationem in Priorem, vel in alium ex Monasterio Malmundar. ut jam tentaverant, & extorserant tempore clar. mem. Ducis à Lotharingia, & sic

per indirectum excutere subjectionem nativam volitam à Divo Remaco, ac etiam miraculis demonstratam, & iudicio Imperatorum, Episcoporum, & summorum Pontificum semper canonizatam.

53 Et ideò pro parte dicti Monasterii Malmundarien. licet in hac causa, & pro hac propositione citati, nihil adducitur, & in totum adhæret instantiæ Celsi. Commendatarii, quia in substantia agitur de propria Causa dicti Monasterii, & consequenter in nihilo prorsus attendenda est declaratio facta per illius Monachos, quod ipsi intendant recognoscere Jurisdictionem Celsi. Commendatarii. Tùm quia sic excuterent propriam subjectionem ergà R. Priorem Stabulens. ; Tùm etiam quia malunt subesse Abbati Commendatario ferè semper absenti, & ut plurimum in longinquis partibus commoranti, quàm proprio Superiori regulari continuo residenti in suo loco, à quo magis, & strictius cogi possunt ad regularem observantiam, & disciplinam, Quare &c.

ALLEGATIO JURIS

E Min. & Reverendis. Domine. Omissa discussione prioris dubii, ubi non controversatur Abbati Commendatario competere in generali Jurisdictionem spiritualem, & temporalem in Monasteriis, descendo ad examen secundi dubii in quo quaeritur - an eidem Abbati competat Jurisdictio, etiam circa regularia Instituta, & regimen, seu gubernium monasticum in quo versatur controversia principalis, & negative in hoc dubio resolvendum omninò speratur.

Et quidem, quod Commendatarii nullam habeant Jurisdictionem in concernentibus Instituta regularia, probat priori loco ipsa Sacrorum Canonum censura, quibus edocemur homines disparis professionis non esse ita sociandos, ut qui unius est professionis præficiatur aliis diversi Instituti, ut cavetur in *Clement. 1. de elect. nec quod præficiatur Regularibus, qui in Regula non est instructus, ut in cap. Officii de elect. ideòq; cum Abbas Commendatarius sit sæcularis, prohibetur manus apponere in iis, quæ respiciunt disciplinam regularem, cujus non est instructus tanquam diversæ professionis, ut expressè damnavit Innocentius Tertius in cap. 2. de Capell. Monach. ibi - incongruum videtur, ut regulares sæcularibus supponantur - & in præcisè terminis firmarunt Rebuff. in prax. benefic. tit. de Commenda nu. 24. *Lexan. oper. moral. to. 4. consult. 57. nu. 17. & 18.* ubi latissimè ostendit ex pluribus principiis Commendatarios de jure nullam habere Jurisdictionem in concernentibus regularia Instituta Monachorum, & concordat *Rodriquez to. 2. quest. regul. quest. 52. art. 8. per tot. Vanespen in jus eccles. univers. part. 1. tit. 21. cap. 7. nu. 46. Panim. dec. 30. nu. 8. vers. exceptis, & nu. 18 Nicol. in flosc. in verbo Commendatarius nu. 2. & lucubr. canon. lib. 3. tit. 39 nu. 8. Altesserr. in Ascension rei monastica lib. 2. cap. 6. circa fin. Card. de Luc. de Regular. disc. 24 nu. 5. vers. & per consequens Rot. me scribente in Nullius, seu Claustrum. visitationis 25 Junii 1706 s. neque pro effugienda coram G. m. Kaunitz, ibi Hoc unum certum est, ut quoad concernentia regularis Institutum, & disciplinam, non extendat auctoritas Abbatis Commendatarii &c. cum præmissa semper censeatur reservata Superiori Claustrali, tanquam præsumptivè in regulis Religionis magis reservato.**

Secundò præter Sacrorum Canonum dispositionem, resistit Commendatario Concilium Trident. sess. 21. cap. 8. de refor. ubi distinguendò inter Monasteria Commendata, in quibus non viget regularis Observantia, & inter alia, in quibus illa viget, in hoc secundo casu, in quo versamur decernit, quod Superiores regulares habeant Jurisdictionem in concernentibus Instituta regularia, ibi - eorum Regularium Superiores juxta eorum regularia Instituta debitam vivendi rationem observent, & observari faciant, & sibi subditos in officio contineant, ac moderentur - unde patet Concilium in Monasteriis Commendatis, in quibus viget observantia regularis reliquisse Jurisdictionem Superiori regulari, non autem illam dedisse Commendatario sæculari in concernentibus regulam monasticam, ut anima advertit *Rot. in dict. Nullius, seu Claustrum. visitationis 21. Martii 1707. s. non obstante coram hon. mem. Kaunitz.*

Tertiò magis clarè disposuit dictum Concilium Trident. sess. 25. cap. 20. de Regul. ubi decernitur, in Monasteriis Commendatis correctionem, visitationem, & spirituale regimen spectare ad Superiores Regulares, & firmavit Card. Laurea in epitome canon. in verbo Commendatæ vers. commendata Monasteria, & in verbo Superiores Regularium; vers. in Monasteriis Commendatis.

Quartò conspirant plures resolutiones Sacræ Congregationis, signanter illa edita in Cisterciens. 2. Augusti 1647. in qua disputato articulo, an Commendatarii possent apponere manus in concernentibus Institutum Regulare, eadem Congregatio inhærendo dispositioni Sac. Concilii d. sess. 23. cap. 5. de regul. censuit nullam Commendatario competere Jurisdictionem in respicientibus Institutum, & gubernium monasticum, cui resolutioni inhærendo san. mem. Innocentius X. promulgavit Constitutionem 25. Septembris 1654. in qua declaravit ibi. Apostolica auctoritate tenore presentium declaramus, decernimus, ac statuimus non licere Commendatariis Priores, Subprios, aut Officiales Claustrales instituere, ac destituere, visitare Monachos, eosdemq; corrigere, nec facultates eisdem in litteris Apostolicis concessas, & expressas, pro ut supra ad ea, quæ Institutum regulare concernunt, ac tenore prælibatorum privilegiorum, & Sac. Concilii dispositione monastico regimini relinquuntur trahi posse & debere. quam resolutionem per extensum refert Fagnan. in cap. edoceri nu. 4. de rescript. Nicol. in fisco. in verbo Commendatarius nu. 2. Panimol. decis. 30 nu. 18 Rot. in Nullus, seu Clareval. Visitations 25. Junii 1706. §. neque pro ejugenda, & 27. Martii 1707. §. neque plus coram bon. mem. Kaunitz.

Quintò demum, talis est consuetudo, & praxis universalis totius Ecclesiæ juxta quam Commendatarii nunquam se intromittunt in his, quæ respiciunt regularem observantiam Monachorum, ut allegando exempla plurium Abbatiarum etiam Commendarum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, plenissime ostendit Lexan. Oper. moral. to. 4. consul. 57. nu. 20. ibi. Denique rem totam evincit communis praxis totius Ecclesiæ per Orbem diffusa &c. quæ est, quod isti Commendatarii non se intromittant in eis, quæ concernunt regularem observantiam Monachorum, quorum Monasteriis præsentantur. Prout ad oculum cernitur in Eminens. Cardinalibus quorundam plures, quibus sint Abbates Commendatarii perpetui plurimum Abbatiarum Monachorum, videlicet Sublacensis, Farfensis, Assisensis, & aliarum, & sunt viri egregii, & maxime auctoritatis, nihilo minus nullatenus se ingerunt in regimine Monachorum, quo ad observantias regulares, sed hoc totum relinquunt iudicio, & prudentiæ Superiorum eorundem Monasteriorum, qui in nullo Priorum, vel Proabbatum ea moderantur & regunt.

Nonobstant modò objectiones in contrarium, non quidem prima, quod supra dicta procedant in Monasteriis Commendatis, quæ sunt redacta in Congregationem cum aliis Monasteriis ejusdem Ordinis, non autem in Monasterio quod vivit singulariter, ac de per se, neque alteri Superiori subest; Etenim hæc distinctio non firmatur ab aliquo Doctore, præter Card. de Luca de regul. disc. 74 nu. 4. & seq. qui attendi non meretur, veluti loquens contra Canones, contra Concilium, & contra Observantiam universalem; Et quidem juxta Sacros Canones, non est arandum in Bove & Asino, nempe homines diversæ professionis, in uno officio non sunt sociandi, ut ex Legè Divinâ inquit Text. in cap. cum causam de elect. & sic Commendatarius Secularis omnino jejunos de regulis monasticis, incongruum est, quod doceat quid regul. quest. 52 art. 8. hæc ait - quia non convenit rationi, ut homines diversæ professionis, ita in unum socientur ut qui unius professionis est, præficiatur eis, qui sunt diversæ, nec quod quis præficiatur Eccl. sic regulari, nisi in regula sit instructus. Nec quod aliquis velit esse Magister, antequam sit discipulus, nec esse miles antequam Tiro. opposita autem evenirent, si Commendatarii seculares vellent habere jurisdictionem super Monachos, quoad observantias regulares, & Institutâ Religionis.

Etiam Concilium Trident. reprobat hæc distinctionem, dum in duobus decretis agit de duplici genere Monasteriorum, nam sess. 21 cap. 8. supponit Ordinario Monasteria singularia, in quibus non viget observantia regularis, ea verò in quibus

viget, solum mandat, ut Episcopi moneant, ut Superiores Regulares observari faciant debitam vivendi rationem, juxta eorum regularia Instituta, & solum in causa negligentiae committit Jurisdictionem Episcopo, ut superius probatum fuit; loquendo autem de Monasteriis Commendatis redactis in Congregationem sub Capitibus Ordinum, declaravit Episcopum nihil posse in illis, sed subesse Capitibus Ordinum, aliisque Superioribus Regularibus, nec locum habere decretum antecedens; Ergo utroque casu, Concilium exclusit Commendatarios, & utroque casu, voluit, ut haec Monasteria in concernentibus regulam monasticam subjacerent Superioribus Regularibus, & firmavit *Rota in d. Nullius, seu Clareval, Visitationis 21. Martii 1707. §. Non obstante coram bon. mem. Kaunitz.* & de facto Doctores, resolutio Sacrae Congregationis & Constitutio Innocentii X. nullam faciunt distinctionem in hoc puncto, circa speciem Monasteriorum, sed indistincte loquuntur, immo Constitutio Innocentii loquitur cum ratione illa generali, quod Commendatarii - *in alienam insuper Messem, veluti in electiones, ac depositiones Priorum, ac Subpriorum, aliorumque Officialium ac etiam in Visitationes, ac Monachorum correctiones, falcem mittere praesumentes* - ut apud *Fagnan. ubi supra* - quod probat generaliter Commendatarios saeculares non debere mittere falcem in Messum alienam, tanquam ignorantes Institutum Monasticum, cujus proinde observantia relinquenda est Priori regulari in Regula versato, ut inquit *Rota in d. Nullius, seu Clareval, visitationis 25 Junii 1706. §. Neque coram bon. mem. Kaunitz. ibi cum praemissa semper censeantur reservata Superiori Clausurali, tanquam praesumptivè in regulis religionis magis versato.*

Præterea verum non est in casu isto tractari de Monasterio singulari per se viventi, quia agitur de Monasterio Stabulensi, quod est caput alterius Monasterii Malmundariensis, & Abbas Stabulensis juxta foundationem Divi Remacli, stetit semper loco Capituli Principalis, cum nihil referat, an Caput habeat unum, vel plura Monasteria sub se, semper enim verum est, quod existente Capite, quod praestit pluribus, & non uni, non dicitur tractari de Monasterio singulariter vivente juxta sensum *Card. de Luc & propterea applicatur hic dispositio Concilii sess. 25 cap. 20. de regul. nec non Constitutio Innocentiana, quam veluti Oraculum Papæ, per viam declarationis, circa facultatem Commendatariorum indistincte recipiunt Doctores pro regula contra Commendatarios, ut tradunt Fagnan. in d. cap. edoceri nu. 2. & 4. de rescript. Nicol. in flojc. in verbo Commendatarius nu. 2. Lezan. Rodriguez, & alii, de quibus supra.* Et quod Constitutio Apostolica, licet particularis pro una Ecclesia, seu Religione, habeatur pro lege declaratoria, quoad omnes alias, est text. in cap. *Ex multa vers. in consultatione nostra de voto, & vot. re tempt. & cap. in causis de sent. & re judic. & dixerunt Fagnan. in cap. Quoniam sub nu. 67. de Constit. Mones. de decim. cap. 9. quest. 2. nu. 29. Rota in Midonem, praetensa observationis Constitutionis 12 Januarii 1705 §. ad stipulabantur & 1. Martii 1706. §. verum & §. eog. fortius coram Reverendis. Ansaldo Decano.*

Insuper ad exuberantiam, probamus etiam hoc requisitum, quod nostra Monasteria sint aggregata Congregationi Bursfeldensi Ordinis S. Benedicti viventi per modum Universitatis, qualis est omnis Congregatio, *Summ. num. 39. & 40. frustra opponente Parte, quod talis aggregatio non importet subjectionem Superioribus distae Congregationis, quia de natura aggregationis est, ut Monasterium aggregatum fiat membrum Congregationis, cui facta est aggregatio, ejusque Superioribus subiaceat, cum aggregare sit unire per text. in cap. novis. ubi Gloss. in verbo uniendo, ne sed. vacan. & optimè Rot. decis. 148 nu. 4. vers. Quoniam, & nu. 5. parte 14 res. ubi quod aggregatio operatur, ut ab uno tantum Capite, omnia Monasteria regi & gubernari debeant; praesertim quia virtute aggregationis Monachi renovarunt professionem in manibus Praesidis Congregationis Bursfeldensis, *Summ. nu. 40. quod magis indicat unionem hujus Corporis, ita ut Monachi facti fuerint filii Congregationis Bursfeldensis, eique totaliter subiecti, quoad observantias regulares, necnon jus visitandi & corrigendi Gloss. in Can. & temporis qualitas in verbo unire 16 quest. 7. Card. de Luca de praemin. disc. 29. nu. 9. Pacion. alleg. 112 nu. 3. Rot. coram Bich. dec. 421 nu. 5. Reverendis. Ansaldo Decanus in annot. ad decis. 3. nu. 15. & decis. 76 num. 1. Nihil**

Nihil relevante, quod non doceatur de confirmatione Sedis Apostolicæ, quia non requirebatur confirmatio in actu, qui præcipitur per sacros Canones in cap. in *Singulis de stat. Monach. & per Concil. Trid. sess. 25. cap. 8. de regul. in quibus disponitur, ut Monasteria sint singularia, debere se in Congregationem redigere, cum actus à jure permissus, immò ordinatus non requirat beneplacitum Apostolicum; ultra quod aggregatio veluti facta de anno 1654. spatio 60, & ultra annorum præsumitur beneplacito Apostolico confirmata Ros. coram Priore decis. 285. nu. 15. & coram Buras. decis. 6. nu. 4. adden. ad Gregor. decis. 454. nu. 18, Rota coram Emerix jun. decis. 108. nu. 12. & coram Pamphil. decis. 653. num. 5. & coram Reverendissimo Ansaldo Decano decis. 39. uum. 12.*

Sic etiam non obstat, quod agatur de Abbate postulado, quia fuit postulatus in Commendarium, non autem in Abbatem, & Bulla Apostolica Commendæ clara est, unde nihil refert, an Commendatarius fuerit postulatus vel non, quoties postulatio facta non fuit in Titularem, sed in merum Commendatarium, qui semper est Commendatarius; & uti talis, & sæcularis nequit apponere manus in concernentibus disciplinam regularem, quia in Commendis concedendis per Papam, improprie dicitur postulatio, cum sit merus consensus Capituli, qui requiritur ad hunc effectum per Papam ex quadam congruentia, ut testatur Card. de Luc. de regular. disc. 53 nu. 16 Matth. de caus. consistor. sess. 16 nu. 52 & docet recepta praxis.

Prout, quod Bulla Commendæ det Jurisdictionem Commendatario in spiritualibus & temporalibus, nihil concludit, cum intelligatur de Jurisdictione, quo ad omnia, exceptis iis quæ respiciunt Disciplinam regularem, & Gubernium Monasticum, ut præcisè declaravit Constitutio Innocentii X. apud Fagnã. in cap. edoceri sub nu. 4. de rescript. vers. Nihilominus, ubi refert, ex his verbis litterarum Commendæ, perperam Commendatarios sibi arrogasse Jurisdictionem quoad disciplinam regularem, & gubernium monasticum, & sic etiam in puncto firmavit Lexan. dicta consult. 57 nu. 23. to. 4. Rota in dicta Nullius, seu Clareval. visitationis 21 Martii 1707. Major autem coram bon. mem. Kaunitz.

Ejundem superfluitatis est altera objectio, quod Piores istorum Conventuum sint Claustrales, non autem Conventuales, id enim nihil infert ad rem nostram, quia unicus est Prior Principalis, qui stat loco Capituli, seu antiqui Abbatis Regularis, nempe Prior Stabulensis, & iste licet Claustralis, est ille, in quem translata est Jurisdictio in concernentibus Regulam, in defectum Abbatis regularis, quia sublato Capite Regulari, succedit secundus Superior, qui fit primus in defectum primi in subiecta materia Instituti Monastici in quo nihil refert, an sit Claustralis, vel Conventualis, juxta sæpius relatam decisionem Rota in Nullius, seu Clareval. visitationis 29 Junii 1706. s. neque pro effugienda, in fine coram bo. mem. Kaunitz ibi certum est ut quo ad concernentia regulare Institutum etc. non se extendat auctoritas, & jurisdictio Abbatis Commendatarii etc. cum præmissa semper censentur reservata Superiori Claustrali, tanquam præsumptivè in regulis Religionis magis versato. & infra §. itidemque ibi. quare eadem ratio patitur, ut in præmissis non subdantur Abbatibus Commendatariis in regula religionis minime versatis, neq. inter Monachos juxta eorum regulare Institutum convenientibus.

Et demum, non obstat prætena observantia, seu consuetudo, juxta quam prætenditur Commendatarios exercuisse Jurisdictionem etiam quoad disciplinam regularem, actus enim ex adverso dati non concludunt, ut latè probabitur in Facto, neque enim unius unquam ex illis ostenditur, qui sit univocus, & convincens, ad quem effectum opus foret, non quidem, quod Piores Stabulenses ob reverentiam erga Commendatarios præpotentes statuerint, & se passivè habuerint, sed quod ipsi opponentibus, & rejectis Commendatarii tale genus Jurisdictionis exercuerint, alias eorum convenientia nihil concludit in materia, in qua Canones, Concilium Trid. & præcisè universalis clamat in contrarium, ut expendunt Gratian. discip. 298. nu. 8. & seq. Antonin. variar. lib. 1. resol. 81. nu. 9. Pignat. consult. 88. num. 4. Rota in Osabrugen. Canonicatus 26. februarii 1717. §. Dum itaque & in Burgen. juris visitandi de Bribiesca 12. Januarii 1714. §. atque hinc coram Eminentiss. Scoto, neque de cæteris

conniventia Priorum Antecessorum præjudicare valet Monasterio Stabulenſi, ejuſ-
que Priori Succellori, ut dixit *Rota in Burgen. jurisdictionis super actibus Parochialibus*
11. Junii 1716 §. denique & 26 Junii 1715. §. Quo vero coram R. P. D. Urſiſſo.

Urget etiam ſolida reſponſio, quod contra Jus divinum, & bonos mores eſt;
quod Sæcularis in regula Monastica non verſatus, ejuſque omninò ignarus dirigere
poſſit Monachos in Regulis Monasticis, tanquam cæcus qui non judicat de colore,
hinc enim naſci poteſt abusus relaxandi diſciplinam regularem, & dandi cauſam vi-
vendi ſine perfectione illa regulari, quam Fundatores Religionum tanto ſtudio in-
troduserunt in Cœnobiis, quod incongruum dixit *Text. in cap. 2. de ſtat. Monach.*
Lezzan. d. conſult. 57. nu. 18. & Rot. in d. Nullius, seu Clareval. Viſitationis ubi ſupra, &
propterea hunc eſſe merum abuſum, errorem, vel ignorantiam bene animadvertit
Lezzan. diſt. conſultat. 57. num. 20. ibi uno vel altero Commendatario per abuſum, er-
rorem, vel ignorantiam intruſo excepto.

Fortius, quia illa prætenſa Jurisdictione Commendatarii ſit abuſiva veluti deſtru-
ctiva Monastici Inſtituti, quod ſæculares Commendatarii neſciunt, & inſuper ſit
præjudicialis Priori Regulari, ut ait *Lezzan. diſt. conſult. 57. nu. 25. ibi - Cum conſi-*
tuere Commendatarios ſæculares Capita Religioſorum in his, quæ ad regularia Inſtituta, ſeu
obſervantiam ſpectant, ſit in evidens præjudicium ipſorum Regularium, cum per illud auc-
toritas Superiorum omninò lædatur & ipſi ſubjiciantur perſonis extraneis ab eorum Inſtituto
proinde quævis conſuetudo, & praxis veluti abuſus, & corruptela cenſenda eſt, cum
Jurisdictione tanquam Juris publici conſenſu Privatorem non detur; neque tranſfer-
tur, & maxime in præjudicium Monachismi, ejuſque Inſtituti, quod ſtare non debet
apud iſcios, & ignaros, ut de non attendenda conſuetudine abuſiva eſt *text. in cap.*
finali de conſuet. Rot. deciſ. 560 nu. 14. parte 19, & magis in ſpecie Text. in cap. Cum in-
ter vos de conſuet. ibi - Nos igitur cognito, quod ex tali conſuetudine, ſi qua foret, diſrumpere-
tur nervus eccleſiæ diſciplinæ, ipſam de conſenſu fratrum noſtrorum duximus irritandâ.

Accidit quoque obſtaculum ſac. Concilii Trident. ſeſſ. 25 cap. 20 de Regular. cui
inhæret Conſtitutio Innocentii X. & ubi in concernentibus diſciplinam regularem
tota Jurisdictione tribuitur Superioribus regularibus, ſicut decreta Concilii habent
decretum irritans, ita contra illorum diſpoſitionem nulla attenditur conſuetudo,
ſicut firmavit *Rot. deciſ. 192 nu. 10. parte 18. Garz. de benef. parte 5 cap. 2. nu. 345*
Pignat. conſult. 32 nu. 1. & 9. tom. 8 & Rot. in Novarien. Parochialis loci Ciſti ſuper ma-
nutentione 27 Ianuarii 1710 §. finali coram Eminentiffimo Scotto, cujus exemplum deſit
Conſtitutio Innocentii X. quæ, non obſtante conſuetudine Commendatariorum,
juxtâ quam poſuerant manus in concernentibus regulam, & gubernium Monasti-
cum, declaravit hoc impoſterum non licere.

Ex his ſuperfluum remanet tertium Dubium - An, & cui Commendatarius hujusmodi ju-
riſdictionem delegare valeat, ſi enim illam non habet, nec etiam delegare poteſt, ſed
in defectum Capituli Regularis, Jurisdictione in concernentibus obſervantiam regula-
rem devoluta remanet ad Priorem Clauſtralem, qui ſuccedit in locum Capituli in
hac materia, quæ reſpicit regulas monasticas juxtâ doctrinam *Pelizar. in manual.*
tract. 4. cap. 4. nu. 117. Rota in d. Nullius, seu Clareval. Viſitationis 25 Junii 1706
§. Neque coram bon. mem. Kaunitz.

Nam ſicut juxtâ Conſtitutiones Ordinis in abſentiam & defectum Abbatis regula-
ris ſuccedebat Prior in admiſſione Novitiorum ad profeſſionem, ut in *Summ. nu.*
47. & 48. ita dum adest Commendatarius, qui eſt incapax Jurisdictionis in concer-
nentibus regulam, dicitur abeſſe Abbas Regularis, & ideò juxtâ Conſtitutiones in
ipſo Priore conſolidata remanet tota poteſtas in his, quæ concernunt Inſtituta re-
gularia, ut tradunt à *Spiritu Sancto in direct. tit. de regim. Prælat. regul. tract. 4. diſp.*
5. ſect. 2. nu. 81. Peyrin. ad conſtit. Minim. ad conſtit. 4. Sixti V. § 6 nu. 27. Bordon.
tom. 2. reſol. 78 nu. 40. Sanchez. de matrim. lib. 8. diſp. 3. nu. 9 Paſqualig. dec. 99 nu. 2

In quo aſſiſtit etiam Obſervantia, dum Commendatarius Antecessor, cum alias
delegaret jus admittendi Monachos ad Profeſſionem Priorem Malmundarienſem,
deinde recognito errore revocavit & caſſavit ſuam delegationem - *Volendo ebe ti ſu-*
deſti

deci Norviti Faccino un'altra volta li loro Voti di Professione nella nostra Chiesa di Starvelot, e nelle mani del nostro Priore di Starvelot - ut in Summ. nu. 109. hujusmodi enim re-tractatio, & recognitio Jurisdictionis Prioris facta per Commendatarium absque dubio declaravit ipsum non habuisse Jurisdictionem in concernentibus Regulam, sed eam spectavisse ad Priorem, Rota decis. 300. nu. 16. parte 12. recent. & in Derthusen jurisdictionis 6 februarii 1696. s. Tum etiam coram bon. mem. Pio, & in Carven. jurisdictionis super Territorio separato 13. Junii 1710. s. Et omisus coram Illustriss. Governatore Almæ urbis, & in Burgen. jurium Parochialium 11. Decembris 1716. s. Quam veritatem, & decima Maii 1717. s. Quæ juris determinatio coram eodem.

Quæ omnia probant non habere Cōmendatarium jus delegandi Jurisdictionem in concernentibus regulam, quia ipse caret; verum discurrendo ex abundantia, & cum erroneo supposito, quod posset Commendatarius hujusmodi Jurisdictionem, quam non habet, delegare, indubitatum semper est, quod præterire non potest Priorem Stabulensem, sed illi tenetur committere, & delegare hanc Jurisdictionem cum enim ipse Prior sit Prælatum major, & superior utriusque Monasterii, absurdissimum foret delegare Jurisdictionem Monacho inferiori, qui ita haberet sub se ipsum Priorem, & Prælatum, qui deberet obedire simplici Monacho seu alteri inferiori, per Text. in Canon. Inferior distinct. 21. & Canon. si quis distinct. 96. & dixit Rot. Gerunden. Jurisdictionis super jure privandi 12. Junii 1702. s. Capitulum, & in Gerunden. Portionis super manutentione 27. martii 1702. s. Et quod verè coram Emin. Cardin. Priolo. Præsertim cum iste Prior sit ille, qui habet Regimen, & Jurisdictionem in universum, Sede Abbatiali, seu Commenda vacante a Spiritui Sancto in direct. tit. de regim. Prælat. regular. tractat. 4. disput. 5. sect. 2. nu. 81. & seqq. Lotter. de re benef. lib. 1. qu. 18. nu. 12. & est Textus literalis in cap. 1. in fine, ne sede vacante. ibi - interim autem sub cura Prioris, idem Monasterium gubernetur - & propterea ista delegatio non potest alteri dari, quam Priori, in cujus dignitatis præjudicium non potest Commendatarius eligere Monachum inferiorem supra Prælatum, & Superiorem, ut bene Card. de Luca de præeminent. disc. 19. num. 11. & 12. Rota in Derthusen jurisdictionis 28. Januarii 1697. s. Præfatis coram bon. mem. Pio.

Sed evidentiùs, quando ex Constitutionibus Ordinis in absentia Abbatis majoris Jurisdictio datur Priori Stabulensi in concernentibus Institutum regulare, Summ. nu. 47 & 48. unde delegatio fieri non potest contra formam datam in Constitutionibus, dum iste est casus, quod Jurisdictio pertinet ad Priorem quotiescumque; Commendatarius est absens, neque de se impetere potest, ut in similibus probant Gavari. in manual. in verbo Functiones Episcopales nu. 11. Barbof. de Canon. cap. 3. num. 43 & 46. Panimol. decis. 1. annot. 6. nu. 24. 39. & 40. Dominus Ursaya discept. Eccles. tomo 2. parte 1. discept. 20 nu. 6. & seq. & parte 2. discept. 2. nu. 70 & seq. & in præcisè terminis nostris firmavit Lotter. de re benef. lib. 1. quest. 18. num. 12.

Quando enim faciènda est Commissio Jurisdictionis, ea semper fieri debet Digniori, & Majori Monacho iuxta graduationem Officii & Dignitatis, cum semper Major sit præferendus, Dominus Ursaya tomo 2. parte 1. discept. 20 nu. 9. Panimol. decis. 1. annot. 9. nu. 19. Tiraquel. de primogenit. in Præfatione nu. 175. cum repositum non sit in libera facultate Commendatarii saltare Majorem & præferre Minorem, cum injuria, & præjudicio alterius, & contra Constitutiones, & Juris dispositionem quæ in defectum primi, dat Jurisdictionem sequenti in Ordine, & Gradu, quia Delegatio exercenda est, pro ut de jure, & sine præjudicio alterius, qui ratione congruentiæ, & Majoritatis Prælationem habet, Rota decis. 37 nu. 4. parte 9. recent. & in Bononien. Parochialis 6. Maii 1715. s. Resorquetur coram Eminentiss. Scotto, & in Subrina præcedentia 8. Maii 1716. s. Stabilito in fine, & s. Non videbatur coram R. P. D. Althann.

Ex quibus patet quod, vel Commendatarius non habet potestatem delegandi Jurisdictionem ipso jure transfusam in Priorem Claustralem, vel non potest eam delegare, nisi juxta Constitutiones eidem Priori Cui in defectum, seu absentiam Abbatis revolvitur Jurisdictio.

Quare &c.

ALLE-